

**БАЛДАР УКУГУНУН
КОНВЕНЦИЯСЫ.**

Адамдардын укугу балдардын укугунан башталат.

- **1989-ж 20-ноябрда** Бириккен Улуттар Уюмунун генералдык ассамблеясында **Балдар укугунун конвенциясы** кабыл алынган.
- Конвенцияга; дүйнөнүн **61 мамлекети** кол койгон. Бул мамлекеттер балдар укугун эл аралык деңгээлдеги улуттук майрамдарына киргизилген.

«Балдар укугунун конвенциясынын» жүрүшүндө экономикасы төмөнкү мамлекеттерден төмөнкү фактыларды авторлор эске алышкан:

1.

- 6 дан 11 жашка чейинки 120млн. бала мектепке баруу угуанан ажырашкан.

2.

- Кедейчиктен, майда уруулуктун айынан үй-бүлөсү менен 100млн.бала өлкөдөн кетишкен.

3

- Жыл сайын 3,5млн. бала ар кандай оорунун айынан каза табышат.

4

- Өнүгүп келе жаткан өлкөлөрдө 5жаштагы балдар 155млн кедейчилик шартында жашашат.

Ар бир адамдын укугу бар, балдардын да укугу бар. Балдардын укугу чоңдордукунан айырмаланып турган өзгөчөлүгүктөрү бар:

- Өзүн коргоодо алсыз болушат.
- Чоңдордун көзөмөлүндө болууга көз каранды
- Жаралантуу

Ошондуктан чоңдордун укугуна караганда балдардын укугуна кам көрүү орчундуу болуп саналат.

«Балдар укугунун конвенциясында каралган статьялар»

Статья 7
Бала
төрөлгөндө ат
алууга,
мамлекеттин
жараны болуу
укугуна ээ.

Статья 12
Ар бир бала өз көз
карашка укуктуу,
балага тиешелүү
маселени чечүүдө
көз карашы эске
алынат.

Статья 5
Балдардын тарбия жана
жөндөмүн өнүктүрүүдөгү
ата-энелердин укугун,
жоопкерчилигин мамлекет
колдойт.

Статья 24
Бала медициналык
жардам алууга
укуктуу

Статья 13
Бала өз пикирин
билдирүүгө,
информация жана
идея алмашууга
укуктуу

Статья 19
Балага карата зомбулук
күч колдонуудан
мамлекет сактайт.

Статья 16
Баланын жеке жана үй-
бүлөлүк турмушуна
башкалардын
кийлигишүүсүнөн
корголууга укуктуу.

Статья 18

Балдардын тарбиясына ата-эне бирдей жоопкерчиликте, ата-энеге бул милдетти тиешелүү жардам көрсөтүлөт.

Статья 31

Бала эс алууга, маданий чыгармачылык иштерге катышууга укуктуу.

